

Een tiental mooie platen illustreren het technisch zeer verzorgde en een keurig gedrukt werk, dat alle pharmacohistorici dankbaar in hunne bibliotheek zullen wensen op te nemen. P. V.

Prof. Dr h. c. Alwin MITTASCH. — **Döbereiner, Goethe und die Katalyse**, mit einem Titelbild und 24 Abbildungen im Text. — 1951. Hippokrates-Verlag Marquardt & Co, Stuttgart. — 62 bladz. Prijs ing. 4.50 DM.

Het is de Jenaer Professor Johann Wolfgang Döbereiner, die in 1823 het katalytisch aansteken van waterstof door platina ontdekte en Goethe is een der eerste geweest, waaraan Döbereiner zijn ontdekking mededeelde. De naam « katalyse » werd pas veel later, in 1835, door Jakob Berzelius ingevoerd.

Men weet dat Goethe eerst in de apotheek van Spielmann te Straatsburg kennis maakte met de chemie en dat hij zijn leven lang een zekere voorliefde voor deze wetenschap behield. Tot nu toe was echter zijn houding tegenover de katalytische proefnemingen van Döbereiner niet bestudeerd. A. Mittasch die zich zelf met katalyse heeft bezig gehouden en historisch zijn sporen verdiende o.m. met een geschiedenis der ammoniak-synthese, geeft ons in dit boekje een boeiend beeld van de persoonlijke betrekkingen tussen Goethe en Döbereiner. Er blijkt hieruit hoe hoog Goethe de beroemde chemicus schatte en hoe hij zich waarderdend en aanmoedigend uitsprak over die edele en belangloze figuur. Het werkje bevat brieven tussen beide grote mannen en is aardig geïllustreerd, o.m. met tekeningen van Goethe betreffende D.'s proeven. P. V.

Prof. Dr med. & Phil., Dr h. c. Paul DIEPGEN — **Geschichte der Medizin**. Die historische Entwicklung der Heilkunde und des ärztlichen Lebens. I. Band. Von den Anfängen der Medizin bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts. Mit 29 Abbildungen. — 1949. Walter De Gruyter & Co. Berlin W 35. — 355 bladz. — Pr. geb. 18 DM.

Prof. Dr Diepgen houdt zich reeds 40 jaar bezig met de geschiedenis der geneeskunde en dit leerboek is niet zijn eersteling. Hij publiceerde van 1913 tot 1928 twee uitgaven van zijn geschiedenis der geneeskunde in 5 deeltjes en in 1925 te Münster « Zur Geschichte der Historiographie der Medizin ». In 1938 verscheen te Stuttgart zijn « Medizin und Kultur-Gesammelte Aufsätze » en in 1939 zijn « Das physikalische Denken in der Geschichte der Medizin », terwijl wij andere werken als zijn « Zur Frauenheilkunde der alten Welt » (München 1937) en tal van kortere tijdschriftartikelen onvermeld laten.

Dit eerste gedeelte van zijn nieuw leerboek bevat volgende kapitels: « Urmedizin, Medizin der Naturvölker, Volksmedizin », « Die Heilkunde bei den Kulturvölkern der alten Welt », « Die Medizin bei den Griechen und Römern », « Das medizinische Mittelalter », « Die Wende zur neuzeitlichen Medizin im

16. Jahrhundert », « Die Heilkunde im Zeitalter des Barock ».

Het werk eindigt met een 9 bladzijden lange literatuurlijst, een index van personen- en plaatsnamen en een alfabetisch zaakregister en is voorzien van interessante historische kaarten.

Het is een goed leerboek, dat ook als handboek ter raadpleging dienst kan bewijzen, maar is een beetje zwaar om lezen. Het is echter vrij van nationale éézijdigheid en in de lijn der algemene cultuurgeschiedenis. De prestaties werden niet ingedeeld naar landen en naties, zoals de auteur overigens opzettelijk mededeelt.

Er volgt een tweede deel en geïllustreerde atlas als derde deel. V.

Prof. Dr P. DIEPGEN (Mainz). — **Das Analzäpfchen in der Geschichte der Therapie**. — George Thieme Verlag. Stuttgart. 1953. — 44 bladz. Pr. ing. 4.20 DM. mit 3 Abbild.

Prof. Diepgen, wiens « Geschichte der Medizin » wij hierboven recenseerden heeft deze studie aangevat op voorstel van H. Strobele, directeur van de Firma C. H. Boehringer & Sohn (Ingelheim am Rhein).

Merkwaardigerwijze kan hij zijn geschiedenis van het zetkaarsje met de Assyriërs beginnen. Een tekst in spijkerschrift bewijst dat men in Babylonië en Assyrië pijnen van buik, benen en geslachtsorganen reeds met suppositoria behandelde. Maar onze Brusselse landgenoot Frans Jonckheere heeft nog verrassender gegevens uit de 12de of de 13de eeuw vóór Christus gepubliceerd, steunende op een vertaling en interpretatie van de Papyrus Chester Beatty. Deze interessante mededelingen worden gevolgd van andere uit de Arabse geneeskunst der Middeleeuwen, uit de Latijnse geneeskunst der Middeleeuwen en uit het Renaissancetijdperk.

Daarna behandelt schrijver het suppositorium in de moderne geneeskunst de primitieve apparatuur en tot slot de zetkaarsjetherapie in de cellulairbiologische opvattingen van de 19de eeuw tot heden toe.

Het werkje is degelijk gedocumenteerd en vormt een ernstige aanwinst voor de geschiedenis van pharmacie en geneeskunde. P. V.

BERICHTEN

George Urdang Medal

Aan Professor Dr J. A. Häfliger uit Luzern werd de eerste door het American Institute for the History of Pharmacy ingestelde « George Urdang Medal » uitgereikt vanwege zijn verdiensten als schrijver van belangrijke historisch-pharmaceutische publicatie's en in het bijzonder zijn werk als directeur van de « Schweizerische Sammlung für historisches Apothekenwesen ».

Medaille Parmentier

Als erkenning van de door hem bewezen diensten aan de internationale samenwerking op het gebied